

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Lai t. 39/41. Postkast 70. Telefon 9-28. ☒ Tellimise hind: aasta peale 700 marka, kuu peale 60 marka. Eesti Spordileht ilmub iga neljapäev.

VII. aastakäik.

Reedel, 11. juunil 1926. a.

VII. aastakäik.

E. Spordilehe foto.

Staadion!

Raskete pingutustega on ehitus lõpule viidud ja avamine käes.

Euroopaliku spordivälja puudumine on Eesti sporti raskes kammitsas hoidnud ja rahvusvahelisest tasapinnast maha jätnud. Ei ole aidanud üksi sportlaste energiline püüd, kui tingimused suuremate saavutuste püstitamiseks on täielikult puudunud.

Kui lahendamatu reebus on seisnud see Eesti spordiliikumise otsaesisel ja rõhuvraskena hirmitanud vastu paratamatusega. Ju üle 10 aasta on otsitud ta lahendamiseks võimalusi ja loodud kombinatsioone, kuni viimaks ometigi mitmetsetmete keerdkäikude ja viperuste järel hakkas asi nihkuma. Tuli veelgi kõiksugu raskustega võidelda kuni viimaste päevadeni. Seepärast venis tema valmineminegi märksa pikemaks kui arvatud.

Kadrioru Rohelise aasa lubas sportlaskonnale Kalevlaste maleva poolt vabandussõjas näidatud teenete eest selleaegne riigivanem K. Päts. Antverpeni olümpiaadi järel kinnitas seda omaltpoolt Tallinna linnaapea A. Uesson ja mõjus kaasa asjale käigu võtmiseks. Linna planeerimiskavas võeti maa-ala juba spordiväljana arvesse.

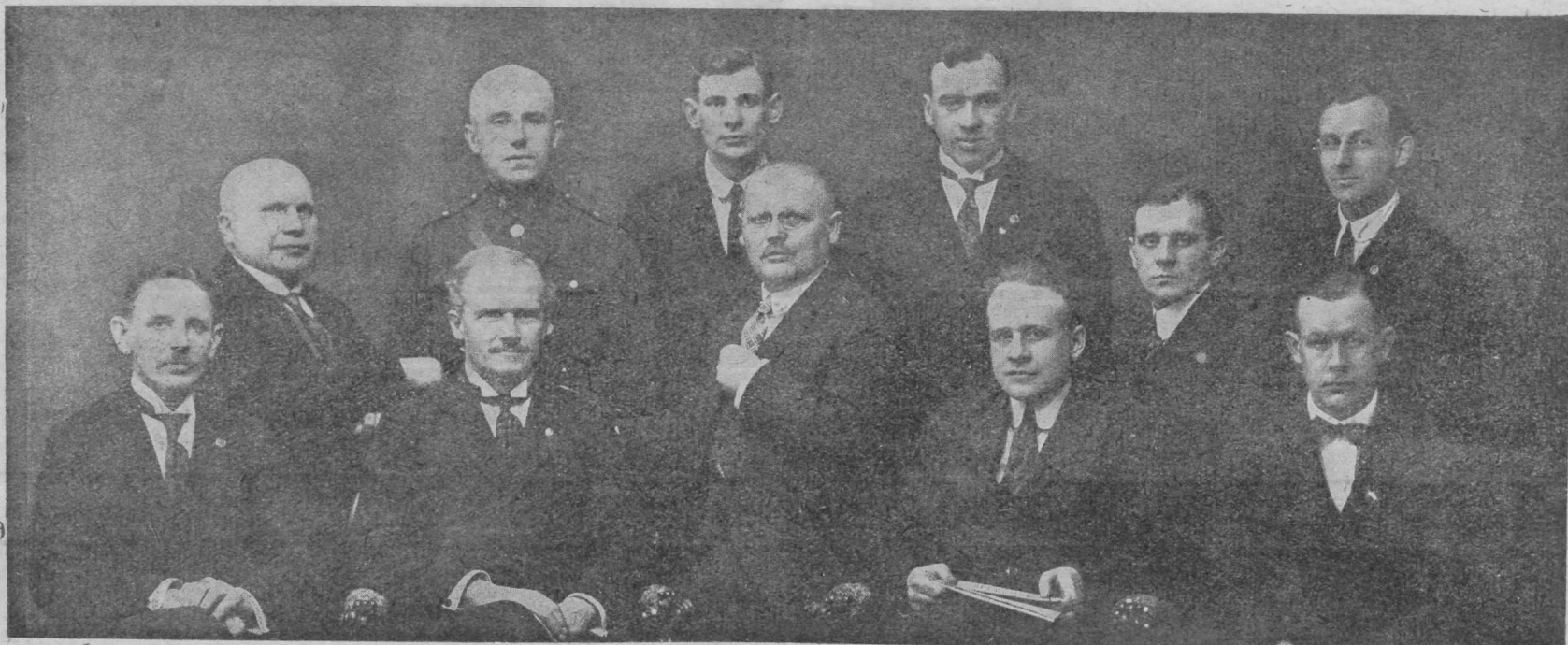
1923. aastal pretendeeris Rohelise aasa peale hippodromi selts ja võttis palju vaeva, enne kui hobusekasvatajad nende praegusele kohale asusid ja vabariigi valitsuse poolt samal aastal spordi keskkliiduga lepingu staadioni peale sõlmiti.

Kuna maakoht ka lepingu kohaselt Eesti lauljate liidule laulupidude pidamiseks anti, otsustati staadion ehitada sarnaselt, et ta ka laulupidude pidamiseks kõlbas. Arhitekt K. Burmann võttiski seda oma tribüüni ehituskavas arvesse ja konstrueeris selle ka laululava nõuete kohaselt. 1923. aastal aset leidnud laulupidu õnnestuski tehniliselt hästi. Vilunud Saksa spordiarhitekt Renner valmistas staadioni maa-ala plaamid kõigi modernide vaudete kohaselt.

Niikaugale jõutuna anti staadioni ehitustööd vähempakkumisel o. ü. Sipilga kätte välja, kes mullatööd pidi juba sama aasta jõuluks lõpetama ja kogu ehitus selle järele 1924. aasta suvel valminema. Kuna ettevõtja aga mitmesugustesse raskustesse sattus, ei suutnud ta tööd kui-

Staadioni saamisloost. Ülemine pilt: Tribüün nädal enne avamist. Keskmine pilt: Kivilõhkumine ja tasandamine staadioni väljal. Alumine pilt: Staadioni jooksutee rullimine.

Eesti spordi keskliidu juhatus: Istuvad vasakult: G. Vöntso, dr. M. Püümann, L. Tõnson, J. Lukk, J. Sonin, A. Lugenberg, A. Silber. Seisavad: E. Lepp, S. Mihailov, B. Abrams ja J. Reinans.

dagi lõpetada ja spordi keskliit oli sunnitud selle lõpuleviimist enese peale võtma. Nüüd seltsisid aga liidule ainelised raskused. Kultuurkapitali ümber, millest liit ehituseks krediiti sai, löid boheemlased oma taskuhuvid pärast kõvu lahinguid ja mustasid sporti mis suutsid. Sellest tingituna sigineski teele kõiksugu võimalikke raskusi ja staadioni valminemine venis päevpäevalt pikemale. Läks tarvis spordi keskliidu juhtide ennastsalgavaid pingutusi, et kavatsust mitte pooleli jätta. Suurt aktiivsust näitas üles eriti liidu esimees Tõnson, kelle elutööks staadioni võibki pidada. Iga sammu eest edasi tuli lüüa vihaseid võitlusi.

Kui ta nüüd valmina seisab avamiseks ja atleete ootab, võib ta pealiskaudsele vaatlejale olude arenemises täiesti loomuliku sammuna tunduda ja leidub ka muidugi neid, kes teda arvustamagi hakkavad, kuid need kes tema saamisvaludega lähemalt tutvavad ja kaasa elanud, neile tundub ta avamispäev nende sportlase tegevuse suurimana naudinguna. Sügavat rahuldust peaks ta pakkuma tegelastele endile ja kogu Eesti sportlaskonna tänu on neile kohane. See staadion on vast nurgakivi Eesti Olümpiale, keha- ja vaimukultuuri pühapaigale, mis võib luua tugevad roopad kogu meie kultuurilisele olemisele! Seda usuvad need, kes 3 aasta eest selle

sajatuhande hulgas viibisid, kui Eesti laul võimsaimana kõlas, ja usuvad need, kes

Arhitekt K. Burmann, staadioni tribüüni ja teiste ehituste looja.

tänavu siin sportlasi suurpidustusi näevad. Kuid kõigi nende püüded ühinegu selle kauni koha edasiehitamiseks, et praeguste puuehituste asemele kerkiksid lähemate aastakümnete jooksul marmor-

müürid ja sellega võrdselt kasvaks rahva kehaline ja vaimline ilu!

Staadioni avamine on sattunud ebausklike poolt õnnetuks tembeldatud kuupäevale — 13, kuid sportlaskond ei pane niisugusele tühjale rõhku. Rikkalik kava, elav osavõtt oma ja sõprusrahvaste sportlaste poolt peaks juba avamispidustusest looma seni olematu suursündmuse. Soome, Läti ja Poola saavad meile selleks päevaks oma valitud kergejõustiku esitajad ja Leedu jalgpalli rahvusmeeskonna. See kõik loob meeltülendavalt tugeva konkurentsi ja kauni vaatepildi — kui taevataat aga ilmaga omaltpoolt kaasa tunneb.

Pidustuste kava on järgmisena kokku seatud:

13. juunil, kell 11 e. l.: staadioni pidulik avamine; kell 12 päeval: kergejõustiku võistlused — 1500 mtr., 100 mtr. eeljooksud, kettaheide, 200 mtr. eeljooksud, kõrgushüpe, 400 mtr. eeljooksud, kuulitõuge, 110 mtr. tõkke eeljooksud, kolmik-hüpe, 5000 mtr., 4×400 mtr.; kell 7 õ.: jalgpalli maavõistlus Eesti-Leedu.

14. juunil, kell 5 p. l.: kergejõustiku võistlused — 100 mtr., kaugushüpe, 200 mtr., 3000 mtr. meeskondadele, odaviske, 400 mtr., teivashüpe, 110 mtr. tõkkeid, 5×200 mtr.; kell 7 õ.: jalgpalli linnavõistlus Tallinn-Kaunas.

Tallinna ringkonna karikavõistlused.

Võitleja — ÜENÜTO 5:4.

5. juunil Spordi väljal peetud matsh vanade konkurentide vahel oli ägedaloomulisem senipeetust tsükklis. Poolaeg algas noorsoolaste kergel domineerimisel, mille jooksul kasutada antud penalty nad Rimmelga kaudu üle pöruitasid. 37. min. saavutab aga Võitleja Rääksist esimese värava, mis viigistuse leiab minut enne poolaja lõpu väledast Klõsheikost.

Teisel poolajal satub Võitleja hoogu ja 4. ja 6. min. toovad jällegi Rääksist 3:1 Võitleja eduks, mis vieminutilise vaheaja järele samakiirelt tasutakse. 3:3. Võitlejal tundub siiski kerge ülekaal olevat ja ta mäng on paiguti kombinatsioonirikas. 31. min. teeb Vinkelberg väravalöögi, mis ka ette hüpanud Normanni jalast lati alla võrku kargab. 34. min. veeretab sama Vinkelberg veel ühe värava, mis aga tasutakse, nii et seis 5:4 napiks Võitleja võiduks kujunes. Nurgalöökidest ÜENÜTO ülekaal.

Vastased olid peetud matshis täiesti tasavägised ja mõlepoolse edurivi hoogsusel andis ta rikkalikult väravaid. Vahekohtunikuna püüdis J. Hargel korralik olla. —gla.

Tallinna Võitleja murdmaajooks.

Pühapäeva varahommikul korraldas Võitleja omavahelise murdmaajooksu 5 osavõtjaga. Jooks algas Kadrioru ringteelt, keerates sealt Lasnamäe nõlvakule üle müüride ja kraavide, kust tee üle kose Narva maanteele pöördus, kuna viimane jätk Russalka juurest Akvaariumi aeda läks, milles peale üht ringi ka finish oli. Jooksumaa pikkus umbes 3.500 mtr.

Kogu aeg vedas Jänes, kes ka võitjaks tuli, kattes maa ajaga 11:52,9, mis üle poole minuti parem eelmise aasta tagajärjest, kus sama Jänes sama maa 12:30,0 läbi jooksis. Üldse näib Jänes arenemisvõimulise jooksjana. Teiseks tuli Palm — 12:19,8 ja kolmandaks Allimann. Väljaspool võistlust tuli neljandaks Matsov 2. —gla.

Siirius Viljandis.

Võitis Vilj. kaitseliidu spordiklubi 2:1 (2:0).

6. juunil debüteeris Vilj. kaitseliidu spordiklubi jalgpallimeeskond Tal. Siiriusega võisteldes. Enne mängu annetati Siirius poolt klubile kena kuu, millele järgnevate tervituste lõppedes mäng Rubli, Tal. Sport, juhtimisel algas. Kohe ilmutab Siirius paremat mängu kui Viljandi, kelle tugevam kül on jõurikkus. Siirius mõeldud kombinatsioonid jätsid palli kogu esimeseks poolajaks Viljandi poolele, kaheks hetkeks isegi väravasse. Teisel poolajal saavutab Viljandi Koorti löögist esimesel mänguminutil auvärava. Järgneb veelgi rida atake Siirius väravale, kuid need likvideerib kaitse, eriti Neuman. Mäng jääb lõpuni vahelduvaks, lõppedes 2:1 Siirius kasuks, samuti nurgalöögid 4:1. Vastne meeskond ei esinenud halvasti, eriti teisel poolajal. Korraliku treeningu korral ei tarvitseks oodata ta allajäämist spordiringi läinud aastase tasapinnale. —gius.

— Helsingi võitis Turut linnavõistluses läinud pühapäeval 8:3.

Korra valvajad sportimas.

Tallinna löönud Riia politseid 76:64.

K. Akeli foto.

Tallinna politsej spordipäevalt. Vasakul võidab lätlane Oja eestlast Tanni 100 mtr. jooksul. Keskel: siseminister K. Einbund ühes Tallinna-Harju prefekt Tolmoffi ja Riia politseijülem Grinvaldsiga vaatavad võistluste rikkalikku auhindade kogu. Paremalt: Neumann püstitab võistluste väljapaistvama saavutuse, tõugates kuuli 13.11.

Meil on käimas suur rahvuslik sporditõusang üleriiklises ulatuses. Kuigi meil kümnekonna aasta eest sport juba üksikutes tsentrumites kodumaal õitsele löi, puudus tal seekord võõra võimu tõttu võimalus massiliseks paisuda, ta jäi hingitsema ja lõõmas kui tuha all edasi, üksikute puhangutena vaid elustavaks leegiks paisudes. Iseseisvuse kättevõitmiseaga on aga sport tõusnud üheks rahvuslase kasvatuse kandvamaks aluseks ja tema arenemine on tähendamas terve rahva elujõu, saavutusvõime kasvamist. Sellest siis ka see sportiline hiiglapidutsemine, mis praegu üle terve kodumaa käimas on, tuhandete ja tuhandete esinemine kaunimal ja päiksepaiselisemal aastaajal. Raske on isegi pilguga mõõta selle liikumise ulatust — kas ei ole igas kodumaa linnas oma noortepühad, kas ei pea kaitseväge vahetpidamatult võistlusi, sama tihedalt paljulubav kaitseliit ja liikmerohked spordiseltsid.

Nüüd on meie sportlase perre tärnanud uus jõud, kellele juba tema ristsetel peab täit tunnustust pakkuma. See on politsei, meie vahvad korra valvurid. Politseikooli eestvõttel 5. ja 6. juunil peetud võistlused naaberriigi ametvendadega olid kõigiti õnnestunud ja saavutustelt kaaluvad. Oli näha, et politseis armastusega asja vastu töötatakse ja õige suun arenemisele on tabatud. Ulatav kava oli asjatundlikult kokkuseatud ja väljendas hoolsat tööd kena inimmaterjali kallal.

Kuigi Eesti politsei spordiliikumine on noorem Läti omast, tuli Eesti kindla ülekaaluga võitjaks. Eesti politseinikud näitasid arenenumat tehnikat sportlistes distsipliinides ja ka rikkalikumaid füüsilisi andmeid. Kuigi Läti politseil kestvam treening seljataga oli, väljendus see enam distsipliinis ja suuremas ühtluses, mis meeskonna esinemisel maksvusele tuli, kuna individuaalselt meie mehed pakkuvad olid. Nii võitsid lätlased teatejooksud, kõieveo jne. Pikemaajaguses treeningus võivad aga Eesti politseinikud kahtlemata

lätlaste tasapinna ka neil aladel saavutada ja seega oma ülekaalu üldiselt veelgi suurendada.

Võistluste suurimad favoriidid olid eestlastel Teearu, Neumann ja lätlastel Oja. Nendest meestest oleneski õige suurel määral juba võistluste tulemus, kuna nad vahetpidamatult tules seisid ja punkte oma meeskondadele tagusid. Kõige mitmekulgsemana pani ennast maksma siiski Teearu, kellele nähtavasti ükski spordiala raskusi ei tee.

Avar võistluskava andis kokkuvõetult järgmised tehnilised tagajärjed:

- 100 mtr. — 1. Oja, Läti, 11,6; 2. Tann, Eesti; 3. Friede, Läti.
- 400 mtr. — 1. Oja 54,2; 2. Tann, 7 mtr. järel; 3. Teearu, 4 mtr. järel.
- 1500 mtr. — 1. Madisson, Eesti, 4,33,6; 2. Er-tis, Eesti, 4,37,1; 3. Rosenbergs, Läti.
- 4 × 100 mtr. — 1. Läti 48,5; 2. Eesti, 9 mtr. järel.
- 10 × 500 mtr. ümber linna: 1. Läti 13,21,5; 2. Eesti, 8 mtr. järel.
- Takistusjooks 4 × 280 mtr.: 1. Läti 3,38,7; 2. Eesti 3,45,2.
- 3000 mtr. käik relvas: 1. Cerps, Läti, 17,15,9; 2. Kongas, Eesti; 3. Meimers, Läti.
- Kaugus: 1. Kürbis, Eesti, 5,86,5; 2. Friede 5,83; 3. Oja 5,79,5.

Kõrgus: 1. Ottenson, Eesti, 1,55; 2. Jürgens, Läti, 1,45 (1,50); 3. Villo, Eesti, 1,45.

Kuul: 1. Neumann, Eesti, 13,11; 2. Teearu 11,58; 3. Auciem, Läti, 10,61.

Ketas: 1. Teearu 34,65; 2. Neumann 34,05; 3. Dzenis, Läti, 29,53.

Raskus 12,5 kg.: 1. Neumann 14,22; 2. Teearu 13,67; 3. K. Kruminsh 11,43.

Granaat: 1. Lehova, Eesti, 60,95; 2. Neumann 57,76; 3. J. Kruminsh 52,61.

Tõstmine: 1. Neumann 262,5 kg. (üh. reb. 67,5 — üh. tõuk. 80 — kah. tõuk. 115); 2. K. Kruminsh 242,5 kg. (62,5 — 70 — 110); 3. Teearu 215 kg. (55 — 65 — 95).

Poks: kergekaal — 1. Krievs, Läti, 2. Ottenson, Eesti; raskekaal — 1. Teearu, 2. Dzenis.

Kõievedu: 1. Läti, 2. Eesti.

Vehklemine: 1. Sponbergs, Läti; 2. Kerberg, Eesti; 3. Balodis, Läti.

Laskmine vintpüssist (individuaal) 200 mtr. kauguselt: 1. Jaama, Eesti, 110; 2. Lehova, Eesti, 105; 3. Schütz, Eesti, 104. Sama meeskondadele: 1. Eesti 217, 2. Läti 207.

Laskmine montekristost (individuaalne) 25 m. kauguselt: 1. Tukumietis, Läti, 65; 2. Jansons, Läti, 58; 3. Viismann, Eesti, 50. Sama meeskondadele: 1. Läti 24, 2. Eesti 14.

Laskmine revolvrilt 30 mtr. kauguselt: 1. Ernits, Eesti, 85; 2. Kugis, Läti, 84; 3. Sponbergs 60.

Võistluste vahel demonstreerisid lätlased võimlemist püssidega ja püramiide, eestlased dshiu-dshitsut.

Merkur — Tervis 6:2.

Pühapäeval, 6. juunil peeti Pärnus jalgpalli-võistlust Tallinna Merkur ja Tervise vahel, mis viimasel meeskonnal esimene võistlus käesoleval hooajal.

Mängu esimesel pooltel algab surumist vastase väravasse Tervis, kes ka 20. minutil parema seemise Enson'i läbi juhtimisele pääseb, mis aga nelja minuti järele vastase poolt tasumist leiab E. Fischeri kaudu ja poolaja lõpul juhhib juba Merkuur resultaadiga 2:1.

Teisel poolajal muudab Tervis veel oma koosseisu, mis nii kui nii mängu eel tublisti ümberpaigutati, mis ka silmnähtavaid tagajärgi annab, — algab pallide sadu Tervise võrku, mis vahepeal juba 6:1 on tõusnud, kui pärnulasel Enson'i läbimurdest teise värava oma heaks märgivad. Mäng lõpeb seega seisuga 6:2 (2:1) Merkurile eduks. Merkurilt poolt löid väravaid tšentrtrio Segner, E. Fischer ja H. Fischer, igaüks 2.

A. P.

Petseri koolinoorsoo kergejõustiku võistlused.

4. ja 5. juunil peeti Petseris noortepüha kergejõustiku võistlusi. Paremad tagajärjed olid: 100 m. Kallas 12. 200 m. Tiivik 26. 1500 m. Toomeorg 5,00,4. Kaugus hooga: Kallas 5,90. Kõrgus hooga: Suetov 1,49,5. Kolmik hooga: Suetov 11,62. Kuul: Kallas 9,34. Ketas: Kallas 29,37. Oda: Suetov 45,82.

Viihvõistluse võitis Kallas 2498,73 punktiga. Noorte grupis: 60 m. Tarjan 8. Kaugus hooga: Tarjan 4,83. Kuul: Bulatov 10,02.

— Lätis pidas tšehhi Trebitsh RFK'ga kolm võistlust, mis järgmisi tagajärgi andsid: 1:2, 2:2 ja 1:7. LSB — Makkabi võistlesid 6. juunil 2:1 (0:1), Amatiers — ASK 3:0 (2:0). Kaunase Kovas löi Liibavis Makkabit 6:3 (2:1) ja Olimpijat 2:1 (0:0).

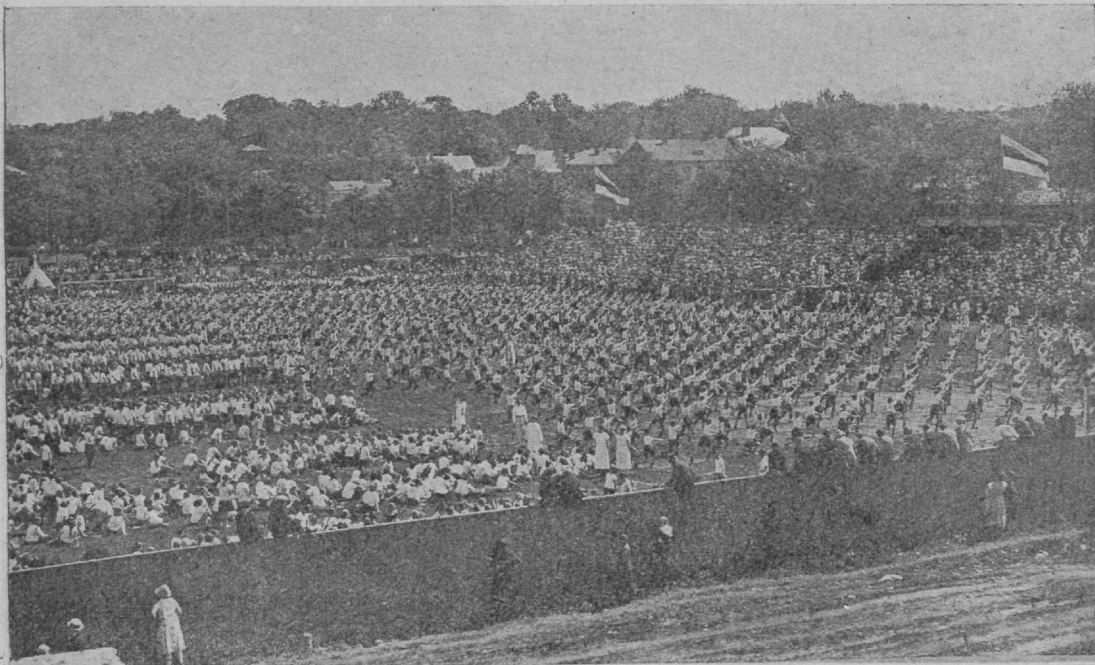
Ad. Plum.

— Suure-Jaanis võitis 2-km-lise murdmaa J. Tuisk. Kuuli tõukas A. Resler 9,14, ketast heitis R. Sork 26,30.

Eesti suurim võimlemispidu.

5.500 võimlejat esinemas.

K. Akeli foto.

Ülemine pilt: TJK väli, millel 6. juunil võimles 5500 õpilast ja pealtvaatajate arv tõusis ligi 8000 peale.
Keskmine pilt: Rahvatantsude grupp. Alumine pilt: Vanemate naisõpilaste esinemine.

5. Tartu koolinoorsoo olümpiaad.

5., 6. ja 7. juunil peeti järjekorralist 5. Tartu koolinoorsoo olümpiaadi. Võistlused õnnestasid nii tagajärgede poolest kui ka aineliselt hästi. Tagajärgi näidati just mitte hiilgavaid, vaid just palju ühetaolisi, nii et Tartu koolinoortel sportiline tasapind on palju tõusnud. Kergej. tuli võitjaks Labent, naistel prl. Rezold; võimlemises ja vettehüpetes — Tippo; veespordis — Pärl, kes ka tuli olümpiaadi üldvõitjaks 36 punktiga.

Kergejõustik.

100 mtr.: 1. Labent, tehn. gümn., 11,9; 2. Kitsing, Treffneri g., 12,0; 3. Lossman, komm. g., 12,3.

400 mtr.: 1. Kitsing 56,4; 2. Labent 57,2; 3. Lossman 57,4.

1500 mtr.: 1. Mitt, õhtug., 4.30,2; 2. Soorberg, tehn. g., 4.50,0; 3. Toots, seminaar.

110 mtr. tõkkeid: 1. Jakobson, õhtug., 19,7; 2. Kink, semin., 20,0; 3. Tammemägi, komm.-g., 4×100 mtr.: 1. tehnikag. 50,2; 2. kom-mertsg., 52,0.

400+300+200+100: 1. tehnikag. 2.20,3; 2. Treffneri g., 2.21,6; 3. reaalg. 2.22,1.

Kõrgus: 1. Kink 1.60; 2. Jakobson 1.55; 3. Kitsing 1.55.

Kaugus: 1. Labent 6.26; 2. Kitsing 6.10; 3. Kallits 6.06.

Kolmik: 1. Kitsing 12.54; 2. Labent 12.47; 3. Maasik, reaalg., 12.42.

Teivas: 1. Ruubas, reaalg., 3.00; 2. Kallas, komm.-g., 3.00; 3. Laurson, reaalg., 2.90.

Kuul: 1. Mitt 11.79; 2. Liliental, tehnikag., 11.62; 3. Urm, tehnikag., 11.35.

Ketas: 1. Mitt 36.29; 2. Nigol, Treffn. g., 33.02; 3. Liliental 33.00.

Oda: 1. Liliental 47.56; 2. Labent 44.29; 3. Kink 43.01.

60 mtr. naistele: 1. Floss, T. t. gümn., 8,8; 2. Rezold, tehnikag., 8,9; 3. Maalmann, T. t. g., 9,1.

Kõrgus naistele: 1. Venger, vene g., 1,30; 2. Rezold 1,20; 3. Maalman 1,20.

Kaugus naistele: 1. Floss 4,37; 2. Venger 4,26,5; 3. Rezold 4,20.

4×60 mtr. naistele: 1. tehnikag. 36,0; 2. Tartu tütarl. gümn. I 36,4; 3. sama II 37,2.

Veesport.

50 mtr. vabalt: 1. Pärl, reaalg., 33,5; 2. Sergejev, Treffn. g., 36,8; 3. Kangro, Treffn. g. 38,6.

100 mtr. vabalt: 1. Pärl 1.21,3; 2. Sergejev 1.29,3; 3. Kangro 1.36,0.

400 mtr. vabalt: 1. Sergejev 7.58,7; 2. Pärl 8.21,6; 3. Kurko, tehn.-g., 9.57,9.

100 mtr. rinnuli: 1. Pärl 1.57,7; 2. Paldrock, Treffn. g., 2.04,0; 3. Kurko 2.07,3.

50 mtr. selili: 1. Ruubas 47,0; 2. Pärl 50,0; Kurvits, õhtug. 51,4.

500 mtr. süstal: 1. Lõmmikson, Treffn. g.; 2. Kurvits.

Vetthüpped: 1. Tippo, õhtug., 74 p.; 2. Onny, tehnikag., 69,5; 3. Paris, Treffn. g., 47.

50 mtr. vabalt naistele: 1. Pääsuke, tehn.-g., 50,2; 2. Krimm, sama, 50,3; 3. Laas, sama, 52,3.

100 mtr. vabalt naistele: 1. Pääsuke 1.57,0; 2. Rezold 2.07,2; 3. Preeks, T. t. g., 2.18,1.

Võimlemine: 1. Tippo, 2. Pärl.

Tennis, üksikmäng: 1. Kraag, 2. Lill, 3. Mägi, kõik Treffneri gümn.

Tennis, paarismäng: 1. Lill — Kraag, 2. Mägi — Mikson, 3. Raag — Saarepera, kõik Treffneri gümn.

Koolidest tuli üldvõitjaks tehnikagümnaasium, 2. Treffneri gümnaasium. Ed. Jn.

Valgas

korraldas kohalik poeglaste gümnaasium 6. juunil kergejõustiku võistlused linna pargis. Paremad tagajärjed olid: 60 mtr. — 1. Tints 7,2; 2. Alto-saar 7,4; 3. Kosarv 7,5. 100 mtr. — 1. Tints 12,1. 400 mtr. — 1. Povits 59,4. 1500 mtr. — 1. Sõna 4.48,8; 2. Povits 4.57,0. Ketas — 1. Karo 30.57. Oda — 1. Lillipuu 41.00. Kuul — 1. Povits 10.27. Kõrgus — 1. Povits 1.50. Kaugus — 1. Täht 5.95 (rekordi parandamiskatses 6.04). Kolmik — 1. Täht 11.95.

Noorte võistlused: 60 mtr. — 1. Kubjas 7,8. Ketas — 1. Kulbin 30.81. Oda — 1. Kubjas 42.69. Kuul — 1. Kubjas 11.96. Kõrgus — 1. Kubjas 1.50. Kaugus — 1. Kubjas 5.60. N. Kukk.

J. Meimer Berliinis võitnud.

Saksa ülikoolide võistlustel 2. juunil tuli J. Meimer, Pärnu Tervis, odaviskes tagajärgjega 53.53 võitjaks. Kuulitõukes oli ta tõukega 11.18 kolmas. Samal võistlusel jooksis Asseyer 100 mtr. 11,3, Betz hüppas kõrgust 1.79,5 ja Peek kaugust 6.41.

PAAVO NURMI ELULUGU.

TOIVO T. KAILA JÄREL.

Algul läks Nurmi arenemine õige pikaldaselt ja näis nagu jääkski ta keskpärase jooksjana püsima. Vast 1919. aastal, kui Nurmi poolteiseks aastaks kodulinna Turusse väeteenistusse võeti, võis erilist hoogu ja edu temas märgata.

Töömurest vabana, hõlbus põli ja värsked olusuhted tekitasid temas seesmise murrangu. Jooksuharjutus muutus endisest elavamaks ja teadlikumaks, ära jäi ka endine talvepuhkus, harjutus käis aasta ringi. Ainult pühadel ei teinud Nurmi ka käiguharjutusi.

Päevane tegevuskava oli Nurmil sõjaväes järgmine: hommikul tõusis ta kell 6 üles, mil ta kohe asus 10—30-km.-lisele käiguharjutusele. Järgnes tavaline sõduri hommikusöök, kõva keretäis, kuid ühekülgne.

Hommikusöögile järgnes riviõppus, milles Nurmit ühes teiste noorsõduritega dresseeriti. Kahe kuu pärast määrati Nurmi siiski püssimeistri abiliseks ja tal ei tulnud enam riviõppustel käia. Selle asemel kolksutas ta töökojas haamriga alasi pihta. Keskpäeval oli Nurmil paaritunniline puhkus ja kell 2 päeval läks ta jooksuharjutusele. Harjutus algas 80—800-mtr.-lise traaviga, millele veel 1—10 km. vahelduvat jooksu järgnes. Peale selle tulid võimlemisharjutused väeosal, millest Nurmi püssimeistri poisinagi osa võttis.

Kell 6 oli lõunasöök, seegi tavalik sõdurisöök, kus Nurmi palju rohkem liha söi kui praegu ja väsitava päevatöö peale vaatamata oli kehakaalult praegusest raskem.

Lõunasöögile järgnes sõdurite omavaheline koosviibimine, kus loeti ja aeti juttu. Kaks korda nädalas hakkas Nurmi juba nüüd ka massaashi tarvitama, kord nädalas käis ta saunas. Kodus Jarrumiehenkatul käies viis Nurmi oma kõrvalepandud leivakannikad kaasa, sest oli kehva aeg ja leiba anti Soomes tshekkidega. Päevakava lõppes kell 9 õhtul, mis ajal kasarmu mindi magama.

Sõjaväes olles hakkas Nurmi ka oma harjutustel kella tarvitama, mis tal hiljem lahutamatuks seltsiliseks saanud harjutustel ja võistlusel. Selle kombe üle tõendab ta, et tal juba paari 400-meetrilise ringi jookstes on kindel, missuguse aja ta 10 km-is saavutab. Seepärast on tal tarvis ainult kord nädalas jooksta tervena mõnda määratud maad, — mis tähendab suurt jõu kokkuhoidu. Kõva treeningu peale vaatamata ei kuluta Nurmi jõudu tarbetult. Muu seas ei jookse ta harjutustel kella järel kunaski üle 3 minuti korruga, kuigi kell tal on kogu harjutuse käes. Ülejäänud osa harjutusest kulutab ta mitmesuguse tempoga traaviks.

Nurmi on üldse väga „ajatundlik“, nii nagu mõned, kes tahavad hommikul teatud ajal üles ärgata ja õhtul selle peale mõtleval, hommikul ka täpselt sel ajal ärkavad. Kui Nurmi vahel on võistelnud ilma kella ja ringiütlejad on Nurmi suuremaks virgutamiseks öelnud halvemaid aegu, tunneb ta kohe pettust ja jääb ikka enese juure.

Uue harjutuskava ja väeteenistuse soodsad olud ei jätnud oma mõju peagi Nurmil avaldamata. Ta võitis ülekaalu-

kalt kaks rügemendi jooksuvõistlust ja saavutas sõjaväes varem kuulmatuid aegu. Kui oli ükskõik mis jooksu, või käiguvõistlus päevakorral, oli Nurmi etteteatavalt ikka kindel võitja.

Professor Ivar Viilskmann kirjutab ühe sõjaväe võistluse puhul Helsingi Eläintarha väljal, et üks sõdur niipalju teistest varem kohale jõudnud, et teda arvati võltsteed jooksuks tarvitanud olevat. See sõdur oli Paavo Nurmi.

1919. aasta tähendab suurimat pöördepunkti Nurmi jooksukarjääris. Enne seda oli Nurmi palju kordi kaotanud Stenroosile, kes sellest ajast aga ka on ülipikkade maade jooksjaks hakanud. Sel aastal võitis Nurmi juba 10.000 mtr. ajaga 32.56,0 ja parandas oma eelmise aasta 5000 mtr. aega ligi 20 sekundiga (15.31,5). 1918. aastal oli Nurmi nim. maa ainult 7 sek. jooksnud nobedamini kui 1915. Ka 3000 mtr. läks juba alla 9 minuti (8.58,1). Paavo Nurmi oli juba kerkinud esimeseklassi

jooksjaks, kuid rahvusvahelise kuulsuseni oli veel hulka maad.

Oma väeteenistuse aja kohta mainib Nurmi: „Hea tuju ja vaba elu soodustasid jooksu. Ei olnud varem võtnud osa seltsielust, sõjaväes õppisin vähe sedagi, kui oli koos suur ja vahva poistekamp, milles valitses sõbralik üksmeel. Ohvitseridki olid head kamradid, rügemendi päalik samuti, kes alati sel määralt vabadust andsid, et palju parem võimalus oli harjutada, kui raudteetehases. Sõjaväes peaksid mehed paremini kui kusagil mujal tõusma sportlisse suurvormi, kui nad aga ise viitsivad.“

II.

Maailmasõda oli süüdi, et Stokholmi suurepärase olümpiamängude järel kulus uuteni kaks korda enam aega, kui seda oli ette nähtud — 8 aastat, mil Antverpeni olümpiaadi pidamiseks võidi asuda. Soome, kes nüüd esmakordselt esines vaba ja iseseisva riigina, tahtis esineda sellele vääriva eduga. Maratonijooksule saadi kindlamaks meheks mere tagant kuulus Hannes Kolehmainen, kuid lühematel maadel

ei tahtnud ta ennast raisata. Neile tuli otsida teisi mehi. Katsetajad peatusid lubaval Paavo Nurmil.

Seatud suure ülesande ette, hakkas ta endisest jõulisemalt harjutama. Muu seas hakkas ta ka jooksma raudteerongi järel. Ta kirjutab sellest ise: „Harjutades Antverpeni vastu jooksin sagedasti raudteel Turu ja Littoiste vahel, kaks kilomeetrit korruga. See on hea harjutus, sest hoog on nii palju suurem ja samm peab vägisi pikemaks venima. Harilikult jooksin rongi paremal pool, hoides vasaku käega kinni rongi viimase vaguni puhvril. Seda harjutusviisi võisin siiski ainult tarvitada kauba ja lähedamaa rongide juures, sest teistel on liig suur kiirus. Lähedamaa rongidelgi võis see sündida tavaliselt maal või vastu mäge minnes, allamäge ei jõudnud järele. Pariisi vastu ei olnud mul võimalust rongi järel harjutada, kuid nüüd oli mul samm juba isegi tarvilikult pikk.“

Hoolas harjutus muutus Nurmil juba Antverpeni eel päris liiharjutuseks, kuid edu oli tal võrratu. 1920. aasta kevadel hakkab Paavo Nurmi juba purustama Soome rekorde. Turus jookseb ta 3000 mtr. 8.36,3 ja Helsingis Antverpeni katsevõistlustel 5000 mtr. 15.00,5. 1500 mtr. jookseb ta 4.05,5.

Antverpeni retk on Nurmil esimene välissõit. „Aiva uus oli kõik ja näis nii imelikuna.“ Ta jõudis päralt vaevatuna raskest merehaigusest ja muidugi veidi kangena rohkest harjutamisest. Sauna puudumine tegi omalt poolt vaeva ja kava muutmine rikkus koguni tuju. Sellest tuli ka, et reis ei täitnud kõiki lootusi.

5000 mtr. jooks Antverpenis oli Nurmil esimene suurvõistlus. Ta ise peab seda praegugi kõvemaks, millest ta kuni seniseni osa võtnud ja eriti raskeks jooksu iseloomu poolest. Eeljooksud peeti 16. augustil. Nurmi startis kolmandas eeljooksus ja tuli kohale teisena (15.33,0), olles 5 sek. järel itaalia maratonimehest Speronist. Prantslaste lemmik, kellest need ennustasid teist Jean Bouini, jooksis eeljooksus täpselt sama aja. Nad jooksid mõlemad kõvasti jõudu hoides finaali jaoks.

5000 mtr. lõpuvõistlus peeti järgmisel päeval ja see oli üks võistluste suurim number, misajaks isegi Belgia kuningas Albert oli toodud staadioni. Jooksust tuli mingi Hannes Kolehmainen — Jean Bouini jooksu koopia, ainult vähem pinevam ja halvast jooksuteest olenevana nõrgema ajaga.

Nurmi püsis esiteks tagumistes ridades, kuid läks siis vedama Guillemot'ist jälgituna. Hoog oli 3000 mtr. peal nii kõva, et vaheaeg oli 3 sek. kiirem (8.43), kui Hannesel Stokholmis. Kuid Nurmi ei jäksanud lõpuni pidada hoogu ja jooksu lõpp kujunes nõrgaks.

Väited, nagu oleks olnud Nurmi liiga ärritatud ja jalad sellest kangestunud, tõrjub Nurmi ise. „Ma olin ainult veidi liialt harjutunud, mille tõttu ei olnud täit jooksutahet ega pingutust. Raugesin lõpupoole ja jooks muutus vastumeelseks.“ Edasi oli Nurmi veel vähe kogenud ega osanud arvestada Guillemot' vormiga. Nii

Trebitshi võidukäik Tallinna.

Lõi Meteori 3:1 ja TJK't 3:2.

E. Spordilehe foto.

Delnicky sportovny club Trebič. Seisavad püsti: Kubish, Freiberg, Vaclavek, Smejkal, Schütz, Vidlak I, Hamza, Neumann, Havlicek, Haima, Broz. Istuvad: Culka, Vidlak II, Simecek.

Meie jalgpall on olnud ikka enam mäng kui sport, teda on ajaviitena enamasti võtnud niihästi mängijad kui ka publik. Seejuures tahetakse aga ikkagi võite näha. Omavahel mängides võidab ju ikkagi üks meeskond, kuid võraste vastu esinedes etendavad meie mehed ikka kaotaja osa, ja see ei meeldi ei meestele endile ega pealtvaatajatele.

Ja mida siis teha? Ainult treenerida korralikult, muud midagi. Ei maksa rutata võistlustega, parem vähem neid ja tusedamaid! Treeningu all ei tule jällegi mõista ühe värava all klõppimist, vaid mitmesuguseid võimlemis- ja palliharjutusi. Kui need meie mängijatele välismaa treeneritest pähe ei ole hakanud, siis võib neid ometigi mõni tähelepanelik mittemängija juhataada. Praeguses suunas edasi liikudes tüütav jalgpall varstigi publiku ära. Ka mängijad on ise õnnetud. Kord ometigi peaks neil sedavõrd praktilist mõistust tekkima, et nad oma puuduste üle hakkaksid juurdlema ja parandada neid püüaksid. Praegu näeme aga vastupidist pilti — jalgpalli tehniline tasapind langeb järjekindlalt.

Trebitshi külaskäigul oli närveerivaks eelooks meeskonna halb edu Riias, eriti kaotus 1:7 RFK'le. Taheti meilgi tšehhe lüüa, kuid mängu ei rakendatud sedavõrd mõistust, kui tundmusi, ja kumbki meie meeskond näitas üht oma nõrkusrekordi. Ei kaalutud hästi, millega tšehhe lüüa. Kuna need tehniliselt igatahes meist kõrgemal seisid, oleks ainsaks meie mõjuvaks sõjariistaks olnud tempo. Ainult sellega oleks võinud neid

tümaks teha. Sellega saavutas RFK oma võidu. Kui TJK aga vedelat pallimämmimist demonstreeris ja veniva dribeldusega katsus seisukorda päästa, pidi loomulikult katastroof järgnema. Spordile oleks Trebitsh olnud paras suutäis vist, kui seegi meeskond ikka omal vanal tasapinnal püsis.

Mängus Meteori vastu sai Trebitsh oma võrku esimese palli. Selle meisterdajaks oli Strandberg 17. minutil. Selle tasub vasaksisemine 2. minuti pärast. 32. min. tõstab Jürgenson 3 mtr. pealt palli pilvedesse ja 35. min. lööb Läll 5 mtr. pealt üle. Teisel poolajal paneb V. Silberg tšehhile jala taha, millele penalty järgneb ja 82. min. lööb paremsisemine 3:1.

TJK algab mängu lootusriikka surumisega, kuid Ellmanni ja Pihlaka tulutud üksiktoimingud rikuvad üldise mänguhoo ja tempo loidub, jättes initsiatiivi tšehhidele. 47. min. lööb Joll 1:0, kuid Kaljoti rumala tagasisööduga, mida tšehhi tagant aitab, tuleb 1:1. 66. minutil on tšehhidel kasutada karistuslööki 25 mtr. pealt, mis kuidagi rea meeste vahelt puutumatu võrguni jõuab. 2:1. 85. min. lööb Pihlak 2:2, kuid 88. min. löövad tšehhid väravast väljasseisvast Kürbisest mööda 3:2.

Trebitsh oli keskpärane meeskond, kooliga, kuid ilma väljapaistva andekuse ja jõurikkusega. Iga mees oskas palli otstarbekohaselt käsitada ja koosmänguks kasutada. Õppida võisid meie jalgpallimehed neilt tuntavalt — kui nad aga tarvili kult vastuvõtlikud oleksid.

4×100 m. teatejooksus jooksis Rakvere poeglaste gümnaasiumi meeskond (Mumm, Priimann, Kirp, Alaküla) 51,9 (Viru keskk. rekord). Kaugus: 1. Küttis, Narva, 5,66; 2. Pentsop, Narva, 5,48; 3. Nordmann, Jõhvi, 5,44. Kaugus hoota: 1. Lahi 2,94 (Viru keskk. rekord), parem Viru rekordist: 2. Alaküla 2,79; 3. Erna, Rakvere, 2,72,5. Kõrgus: 1. Stahlberg, Rakvere, 1,60; 2. Küttis, 1,55 (1,56); 3. Erna 1,55; 4. Kirp 1,55. Kõrgus hoota: 1. Stahlberg 1,30; 2. Landberg, Rakvere, 1,25 (1,30); 3. Lahi 1,25. Kolmik: 1. Stahlberg 11,99; 2. Embach 11,89; 3. Lahi 11,72. Teivas: 1. Pärnik 2,80 (2,81); 2. Kessler, Jõhvi, 2,80 (2,81); 3. Erna 2,80. Oda: 1. Pärnik 45,51; 2. Mägar, Jõhvi, 45,45; 3. Riisbach, Rakvere, 43,22. Ketas: 1. Poltsinas, Rakvere, 33,81; 2. Rannaberg, Rakvere 31,05; 3. Mägar 30,02. Kuul: 1. Rannaberg 10,88, rekordtõukes 11,23 (Viru keskk. rekord); 2. Mägar 10,77; 3. Bachvald, Jõhvi, 9,89. Raskus (12,5 kg.): 1. Rannaberg 13,12 (Viru keskk. rek.) parem Viru rekordist; 2. Landberg, Rakvere, 11,74; 3. Bachvald 11,20. Viievõistlus: 1. Pentsop 8 punkti; 2. Mägar; 3. Pärnik. Noorte kolmevõistlus: 1. Kirp, Rakvere, 4 punkti (60 m. — 7,7. ketas — 32,80, kaugus — 5,29); 2. Erna 6 punkti (60 m. — 8,5. ketas — 37,34, kaugus — 5,26,5); 3. Raam, Rakvere, 9 punkti.

Koolidest omandas punkte Rakvere poeglaste gümnaasium 40, võites ühtlasi rändava kuju; 2. Rakvere seminaar 32 punktiga; 3. Jõhvi ühisgümnaasium 12 p. Jalgpallis võitis Narva keskkoolide koondus Rakvere keskkoolide koondust 4:1 (2:0). Rakvere keskkoolide meeskonnas mängisid kaasa 4 mitte-kooliõpilast. Narva meeskonnas töötas hästi kesktrio. —ar.

Roman Tavast'i

märkide eriföös-
tus on parim ja
täielikum Eestis.

V. Roosikrantsi t. 3. Tallinn.

Tallinna keskkoolide kergejõustiku võistlused.

andsid järgmisi tagajärgi: 100 mtr.: 1. Pillikse 12,4; 2. Rotberg, rinnaosa; 3. Vainlo. 200 mtr.: 1. Koltshin 25,0; 2. Loorberg 25,9; 3. Kalbus 26,0. 400 mtr.: 1. Koltshin 58,8; 2. Kalbus 59,8; 3. Liiver. 1500 mtr.: 1. Loring 4,45,0; 2. Känd 4,48,9; 3. Liiver 5,08,0. 3000 mtr.: 1. Tomingas 10,00,4; 2. Loring 10,29,8; 3. Kuljus 10,33,0. 110 mtr. tõkkeid: 1. Pillikse 19,0; 2. Umborg 20,4; 3. Koltshin 21,8. 4×100 mtr.: 1. reaalgümn. 51,5; 2. tehnikagümn. 52,0. 800 + 400 + 200 + 100 mtr.: 1. reaalgümn. 3,58,9; 2. ühisgümn. 4,04,9; 3. Kirsipuu gümn. 60 mtr. naistele: 1. Lille 9,6; 2. Deitelbaum; 3. Kööbe. 100 mtr. naistele: 1. Lille 14,0; 2. Deitelbaum; 3. Kööbe. 4×60 mtr. naistele: 1. linna tüt. gümn. 39,6; 2. 2. gümn.; 3. Kubu gümn. 100 mtr. naistele: 1. Jõksi 4,10,5; 2. Kööbe, 5 mtr. järel.

Kaugus: 1. Rubanovitsh 6,45; 2. Pillikse 6,06,5; 3. Koltshin 5,68; Kõrgus: 1. Rubanovitsh 1,60; 2. Pillikse 1,55 (1,60); 3. Kuulpak 1,55 (1,60). Ka Oja ja Loorberg hüppasid vahelhüpetes 1,60. Teivas: 1. Pillikse 2,72 (2,90); 2. Petrov. Kolmik: 1. Pillikse 12,70; 2. Loorberg 11,35; 3. Umborg 11,12. Kaugus naistele: 1. Deitelbaum 4,52; 2. Rosenfeldt 3,84; 3. Roberg 3,74. Kõrgus naistele: 1. Lille 1,30; 2. Kööbe 1,24; 3. Deitelbaum 1,07. Ketas: 1. Poom 33,41; 2. Loorberg 33,03; 3. Kultas 28,10. Oda: 1. Poom 45,11; 2. Petrov 40,99; 3. Pillikse 37,10, Palliviske nais-

tele: Deitelbaum 39,09; 2. Kööbe 33,21; 3. Sirk 30,17.

Noorte klassis olid paremad saavutused: Kuul — Tomp 12,33; oda — Tomp 38,12; ketas — Ernesaks 33,56; kaugus — Ruuben 5,89; kõrgus — Ernesaks 1,55; teivas — Schönberg 2,58; 100 mtr. — Uustalu 3,04,0.

Viru noortepüha võistlused.

5. ja 6. juunil korraldas Rakvere poeglaste gümnaasiumi spordiring Viru keskkoolide vahelised kergejõustiku võistlused. Võistlejaid väljaspoolt Rakverest oli Narvast, Jõhvist, Väike-Maarjast kokku 84. Võistluste tasapind on kõrgem eelmise aasta omast. Jooksude ja osalt ka hüpete tagajärjed olid nõrgavõitu, see on tingitud just halbadest jooksu- ja hoovõtteteedest. Tehnilised tagajärjed:

100 m.: 1. Vaas, Väike-Maarja, 12,4; 2. Lahi, Rakvere, 12,6; 3. Einborn, Narva, 12,7. 200 m.: 1. Vaas, 26,2; 2. Loik, Rakvere, 26,5; 3. Lahi, 26,7. 1500 m.: 1. Sirm, Rakvere, 4,41,7; 2. Lille, Rakvere, 4,44; 3. Loik 4,44,1. Hiljem tühistati see jooks millegipärast ja lasti teisel päeval uuesti jooksta. Teise jooksu tagajärjed: 1. Sirm 4,44,8; 2. Lille 1 m. järel; 3. Loik. 110 m. tõkkeid: 1. Embach, Rakvere, 20,6; 2. Pärnik, Rakvere, 21,2; 3. Priimann, Rakvere, 21,7. Teatejooks (800+400+200+200): 1. Rakvere seminaari meeskond (Loik, Lille, Embach, Lahi) 4,12,3 (Viru keskk. rekord). 2. Rakvere poeglaste gümnaasium 4,22,9.

Pavo Nurmi.

(5. lehekülje järg.)

kaotas ta paratamatult. Prantslane jättis ta lõuspurdiga 10 meetrit maha. Guillemot aeg oli 14.55,6, Nurmil täpselt 15 minutit.

Kaotus ei heidutanud Nurmit. „Kui nägin kaotuse kindla olevat, ei teinud see mulle erilist tuskat, sest nägin teise mehe minust parema olevat.“ Nurmi võttis kaotuse sama külmalt vastu kui võidud.

Guillemot kangelas tegu viis ta kaasmaalased ääretusse rõõmujoovastusse ja Belgia kuningaski tuli väljale talle õne soovima. Guillemot oli täide viinud sureva Bouini sõnad, kui see lahinguväljal saksa granaadist purustatuna hüüdis viimast jõudu kokku võttes: „Elagu Prantsusmaa! Makske kätte minu eest!“

Guillemot'st tuli maailma suurim jooksja — kolmeks päevaks. Oli veel ees nimelt 10.000 mtr. ja murdmaa.

(Järgneb.)

Jalgpall välismaadel.

Saksa jalgpalli poolfinaalis võitis Berliini S. C. Hertha Hamburger Sportvereini 4:2 ja S. V. Fürth Kieli Holsteini 3:1. Eeloleval pühapäeval mängivad need kaks Frankfurdis finaali.

Ungari lõi maavõistlusel Budapestis pühapäeval Tšheho-Slovakkia 2:1 (1:1).

Aston Villa võitis Kopenhageni linnameeskonda 4:1 ja 5:2. Oslos lõi ta linnameeskonda koguni 11:2.

Norra lõi pühapäeval Helsingis Soomet 5:2 (1:0).

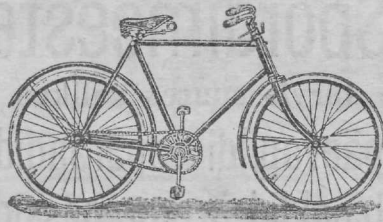
Rootsi meistriks jalgpallis tuli Göteborgi Örgryte 35 punktiga Göteborgi Gais'i ja JFK 34 ja 33 punkti ees. Järgnevad Helsingborgi JF ja Stokholmi AJK.

Inglismaa lõi 14. maavõistlusel Brüsselis Belgia 5:3 (1:1). Seni on Ingl. võitnud 10 mängu ja 2 viiki mänginud.

1. F. C. Nürnberg võitis Praagas sealse DFC 2:1, kuid kaotas Slaviale omakorda 1:2.

Jugoslaavia lõi maavõistlusel Bulgaariat 3:1 (0:1).

Göteborgis lõi Örgryte Aston Villat 5:3 (4:0). Viin lõi linnavõistlusel Krakovit 4:2.

Jalgrattad

Prantsuse „SVELTE“, Saksa „NAUMANN“, „MARS“ ja „ELITE“, Inglis „ADVANCE“ on tõsised turu valitsejad igal pool, eriti Eestis oma tänavuse tugeva ehituse, moodsa välimuse ja kerge jooksu tõttu. Kui näiteks võrrelda kuulsat

„NAUMANN“ jalgrattast 1922. a. nüüdse 1926. a. mudeliga, siis selgub, et ta võistleb kõige paremate Inglis rattastega. Samuti võistlevad „SVELTE“ ja „ELITE“ ega taha alla jääda tugevuse, kerguse, iseäranis aga moodsaate raamide poolest. Samuti teised Saksa ja Inglis jalgrattad. Need jätavad varju kõiksugu reklameeritud ilmakuulsused ja väikeste maade algatused, sest et seal pole muud alust kui ainult reklaam.

Kr. Saar & Co

Tallinnas, Estonia puiesteel 27, kõnetraat 26-69.

Tartus, Raatuse tän. 2. Rakveres, Tallinna tän. 13.

Jõhvis, Turuplats 1.

V Eesti**näitus-mess****Tallinnas.****19—28. juunini k. a.**

mille aja jooksul Tallinnat külastab kogu Eesti.

Näitus-messil leiab igaüks mis teda huvitab, talle õpetlik ja tulus on.

Näitus-messil kohtuvad töösturid, põllumehed, kaupmehed ja tarvitajad.

Näitus-mess pakub huvi töösturile oma tööde propageerimiseks, põllumehedele omale hea tööriista muretsemiseks, põllu- ja karjasaaduste turu nõuetega tutvunemiseks; kaupmehedele kaupade ostmiseks ja lepingute sõlmimiseks, tarvitajatele kaupade väärtuse otstarbe ja oludekohasuse võrdlemiseks jne. Näitus-mess pakub palju väärtuslikku ja õpetlikku, sellepärast ei tohiks sealt ükski ajakõrgusel seisev kaubatarvitaja puududa.

Raudteedel erarongid liikvel. Õpetlikud filmitendused messipublikumile hinnata, raadiodemonstratsioonid messiplatsil. Antakse orkestri mängu raadio teel kaugematesse messiosakondadesse edasi, samuti ka kontserte välisriikidest j. n. e.

Pidulik avamine laupäeval 19. juunil k. a. kell 2 päeval.

B. Rosenholm

Pika ja Rataskaevu tänava nurgal, 2

Suures väljavalikus:

raua ja püüesepa tööriistu, ehituse lukke, hingesid, kruvisid ja naelu; mööbli lukke, silte, habeme-, tasku-, köögi- ja lauanageri; juukse- ja habemelõikamise masinaid; Rootsi primuseid ja jootmise lampe; triikmasinaid, liha-hakkimismasinaid, kalapüügi tarbeid, aiatööriistu; jalgpalle jne. Ameerika pesuväänamise masinaid, Ameerika pesurulle, koksi ja petroleumi ahjusid, liuraua ja tõukekelke.

Kõnetr. 31-00

Kõnetr. 31-00

O.-ü. „ESTO“

Tallinn, Pikk tän. 47,

Telefon 10-02,

on kõige täielikum ja suurem kodumaa spordiriistade kauplus.

Soovib ainult esimesejärgu headuses tarbeid kodu- ja välismaade pa:: rematest tehastest. ::

K. m.

„SPORT“

Tallinn, Narva mnt. nr. 19,
Tel. 25-00.

Kohale jõudnud ilmakuulsad

Rootsi „Crescent“

ja

Inglise „Perfection“

jalgrattad.

Saadaval suures valikus
kõiksugu spordi tarbeid.

Iga asjatundja jalgrattaspordi harrastaja tarvitab ainult

MICHELIN

jalgratta kumme.

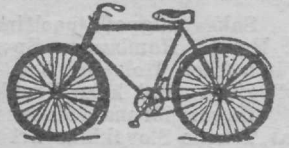
Ladu o.ü. TARMO, Narva m. 6.

Arstiraha

ei maksa, kes sporti harrastab: sport karastab keha ja elustab vaimu. Ostke noortele parim spordiabinõu — hea jalgratas. Meie müüme järgmiste maailma kuulsate vabrikute jalgrattaid:

„Wanderer“, „Brennabor“, „Diamant“, „Coventry“ & Raleigh
Iga tasku ja maitse eest hoolitsetud. Soodsad järeelmaksu tingimused.

LIER & ROSSBAUM Tallinn, Viru tän. nr. 7.

Ilmakuulsad Inglise

ROYAL ENFIELD

ja Dux jalgrattad.

A.-S. Karl Schoeme

Tallinn, Pikk tän. nr. 19.

Spordimeeste

tarvis suures valikus päevapildi aparaadid, binoklid ja kompassid.

G. Berger

Tallinn, Nunne t. 1.

DÜRKOPP

Juba enne sõda tuntud Saksa

DÜRKOPP

jalgratas, erimudel meie teedele, ja

HERCULES,

esimesejärgu Inglise jalgratas, odava hinnaga.

O.-Ü. SYSTEMA

Suur Karja tän. 11.

Puuvilla-, floor- ja siidisukki, moodsat ja elegant siidist «Luxus» pesu,

vastupidavat puuvillast trikoopesu,

spordi- ja supel- kostüüme

valmistab ja müüb kaupmeestele trikoo- ja sukavabrik

Oskar Kilgas

Tallinn, Prii tän. 3. tel. 2-23

Spordiseltsidele!

Suur valik spordikujusid võiduhindade annetusteks.

Hinnad odavad!

Drommeter & Ko. Lai t. 5.

Spordiäri

RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19, telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi ja võimlemise abinõusid.

EESTI TARVITAJATE KESKÜHISUS

E. T. K.

Peakontor: Tallinnas, Lai t. 39/41. Telegrammid: Estoko-Tallinn. Telef.: Eteka keskjaam.

Üleriikline tarvitajate- ja majandusühisuste keskorganisatsioon.

Kaupade suursisseost ühisustele, omatööstus.

Eksport:

Kalakonservid.
Linaseeme.
Kartulid.

Import:

Põllutööriistad ja masinad, kunstväetusained, loomajõutoit, toiduained (suhkur, jahu, sool, heeringad), süsi, raud, petrooleum, kalavõrgud, keemiakaubad j. n. e.

Suurem kaubandusline ettevõtte Eestis.

Läbimüük 1925 a. 1.435.989.940 marka. Omakapitalid 80 miljoni mk.